БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/223/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2023 оны 02 дугээр сарын 05	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

Асуудлыг онцолсон хэсэг 3

Аудитын гол асуудал 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 11

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14

4.1 Ерөнхий зүйл 14

4.2 Материаллаг байдал 15

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 15

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 15

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 15

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 16

4.5.1 Завсрын аудитын талаар 16

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 16

5.1 Төлбөрийн акт 17

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан:procurement. bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.19 № 2/15

танай____________-ны № ____________ -т

БААЦАГААН СУМЫН ЗДТГ-ЫН
Б.НАРАНБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын ЗДТГ-ын оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын ЗДТГ-ын оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь автомашины сэлбэг хэрэгслийн эд ангийг солихдоо өмч хамгаалах зөвлөлийн шийдвэр гаргуулаагүй, албан томилолтын зардлыг олгохдоо албан томилолтын тарифыг мөрдөөгүй зэрэг зөрчил нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшингээс хэтрээгүй.

5020090

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын хүрээнд 46 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 79.41 хувиар үнэлсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**28,177,173.00**	**80,716,263.00**
33	**АВЛАГА**	00.00	19,619,690.00
335	**Бусад авлага**	00.00	19,619,690.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	19,619,690.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	28,177,173.00	61,096,573.00
354	**Хангамжийн материал**	28,177,173.00	35,927,803.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,369,890.00	4,131,890.00
35420	Аж ахуйн материал	25,807,283.00	31,795,913.00
35600	Мал амьтад	00.00	25,168,770.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,343,115,612.71**	**1,596,674,115.08**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,343,115,612.71	1,596,674,115.08
392	**Биет хөрөнгө**	1,215,065,612.71	1,468,624,115.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,351,652,189.61	1,545,202,189.61
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-357,610,815.54	-416,853,630.51
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	164,324,800.00	261,074,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-123,195,800.11	-138,892,466.62
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	253,660,537.13	272,882,847.13
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,734,306.20	-182,159,247.43
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,581,007.50	87,031,007.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,584,767.17	-36,790,906.61
39209	Зам, гүүрний байгууламж	746,403.36	746,403.36
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-248,801.28	-295,451.52
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	155,766,634.00	180,354,134.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,291,468.59	-103,675,563.83
393	**Биет бус хөрөнгө**	128,050,000.00	128,050,000.00
39301	Программ хангамж	250,000.00	250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-250,000.00	-250,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	128,050,000.00	128,050,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,371,292,785.71**	**1,677,390,378.08**
413	**Өглөг**	00.00	120,951.34
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	120,951.34
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,371,292,785.71**	**1,677,269,426.74**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,371,292,785.71	1,677,269,426.74
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	648,743,631.82	648,743,631.82
51101	Өмч: - төрийн	648,743,631.82	648,743,631.82
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	306,751,467.94	612,728,108.97
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	306,751,467.94	306,751,467.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	305,976,641.03
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	415,797,685.95	415,797,685.95
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,371,292,785.71**	**1,677,390,378.08**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**732,131,970.90**	**1,176,099,772.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**233,272,410.90**	**358,910,460.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	233,272,410.90	358,910,460.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	215,400.00	20,354,690.00

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	215,400.00	20,354,690.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**498,859,560.00**	**817,189,312.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	11,530,160.00	2,208,912.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,395,160.00	1,818,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,135,000.00	390,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	487,329,400.00	814,980,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	487,329,400.00	814,980,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**588,423,262.71**	**870,123,130.97**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**588,423,262.71**	**870,123,130.97**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	490,477,098.32	746,668,062.93
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	243,559,713.00	401,260,189.48
210101	Үндсэн цалин	243,244,051.00	401,260,189.48
210104	Урамшуулал	315,662.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	30,310,675.50	49,993,454.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,887,407.77	34,234,375.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,435,596.62	4,012,814.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,948,477.30	3,210,249.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	455,980.32	754,635.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,583,213.49	7,781,381.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	17,309,978.11	25,573,840.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,275,978.11	4,600,304.00
210302	Түлш, халаалт	14,034,000.00	20,973,536.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	45,681,734.00	57,264,574.00
210401	Бичиг хэрэг	9,095,595.00	5,549,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,566,739.00	44,624,124.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	198,800.00	52,800.00
210404	Ном, хэвлэл	299,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,249,000.00	4,692,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,543,600.00	2,345,850.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,729,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,871,700.00	41,698,500.00
210604	Урсгал засвар	4,871,700.00	41,698,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,056,000.00	10,546,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,056,000.00	10,546,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,744,149.00	8,415,502.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,397,640.00	2,639,166.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	278,785.00	262,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	479,452.00	455,088.04
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	219,000.00	158,250.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00
210807	Газрын төлбөр	287,272.00	1,309,948.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	218,000.00	27,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	133,943,148.71	151,916,002.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,577,641.00	37,295,005.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	96,365,507.71	114,620,997.63
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	97,946,164.39	123,455,068.04
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	32,943,500.00	5,689,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,418,600.00	00.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,824,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,700,000.00	5,689,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	65,002,664.39	117,766,068.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,000,344.39	117,665,822.04
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**143,708,708.19**	**305,976,641.03**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	11,500,305.76	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	11,500,305.76	00.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-11,500,305.76	00.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**132,208,402.43**	**305,976,641.03**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан **/төгрөгөөр/**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**499,074,960.00**	**817,924,312.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**215,400.00**	**735,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	215,400.00	735,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	215,400.00	735,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	215,400.00	735,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**498,859,560.00**	**817,189,312.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	11,530,160.00	2,208,912.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,395,160.00	1,818,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,135,000.00	390,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	487,329,400.00	814,980,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	487,329,400.00	814,980,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**485,669,960.00**	**763,131,812.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**485,669,960.00**	**763,131,812.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**387,723,795.61**	**639,676,743.96**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	243,559,713.00	401,260,189.48
210101	Үндсэн цалин	211,726,476.00	289,947,703.84
210102	Нэмэгдэл	21,753,896.00	111,312,485.64
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10,079,341.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	30,310,675.50	49,872,503.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,897,397.09	34,231,873.28
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,425,597.63	3,723,964.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,948,478.28	3,402,099.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	455,979.53	752,728.11
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,583,222.97	7,761,838.65
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	17,309,978.11	25,573,840.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,275,978.11	4,600,304.00
210302	Түлш, халаалт	14,034,000.00	20,973,536.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	37,208,830.00	57,480,954.00
210401	Бичиг хэрэг	2,950,400.00	5,843,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,566,630.00	44,624,124.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	198,800.00	52,800.00
210404	Ном, хэвлэл	299,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,357,000.00	4,692,100.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	837,000.00	2,268,230.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,876,700.00	46,922,750.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,895,000.00
210602	Тавилга	454,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	6,422,700.00	44,027,750.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,056,000.00	10,546,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,056,000.00	10,546,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,824,149.00	8,415,502.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,397,640.00	2,639,166.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	278,785.00	262,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	479,452.00	455,088.04
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	219,000.00	158,250.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00
210807	Газрын төлбөр	287,272.00	1,309,948.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	298,000.00	27,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	37,577,750.00	39,605,005.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,577,750.00	39,605,005.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**97,946,164.39**	**123,455,068.04**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	32,943,500.00	5,689,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,418,600.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,824,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,700,000.00	5,689,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	65,002,664.39	117,766,068.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,000,344.39	117,665,822.04
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**13,405,000.00**	**54,792,500.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**13,405,000.00**	**54,792,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**13,405,000.00**	**54,792,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	13,405,000.00	54,792,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	13,405,000.00	54,792,500.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-13,405,000.00**	**-54,792,500.00**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	580,127,631.82	214,351,930.00	-89,202,105.73	705,277,456.09
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00

C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**580,127,631.82**	**214,351,930.00**	**-89,202,105.73**	705,277,456.09
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-13,407,223.72	-13,407,223.72
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**648,743,631.82**	**415,797,685.95**	**306,751,467.94**	1,371,292,785.71
D01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**648,743,631.82**	**415,797,685.95**	**306,751,467.94**	1,371,292,785.71
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**648,743,631.82**	**415,797,685.95**	**306,751,467.94**	1,371,292,785.71
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	305,976,641.03	305,976,641.03
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**648,743,631.82**	**415,797,685.95**	**612,728,108.97**	1,677,269,426.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	810,280,400.00	692,360,577.96	117,919,822.04	85.4
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	419,266,400.00	401,260,189.48	18,006,210.52	95.7
210101	Үндсэн цалин	304,122,100.00	289,947,703.84	14,174,396.16	95.3
210102	Нэмэгдэл	115,144,300.00	111,312,485.64	3,831,814.36	96.7
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,158,300.00	49,872,503.44	3,285,796.56	93.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,147,600.00	34,231,873.28	1,915,726.72	94.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,252,700.00	3,723,964.23	528,735.77	87.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,402,100.00	3,402,099.17	0.83	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	850,600.00	752,728.11	97,871.89	88.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,505,300.00	7,761,838.65	743,461.35	91.3
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	25,961,400.00	25,573,840.00	387,560.00	98.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,987,500.00	4,600,304.00	387,196.00	92.2
210302	Түлш, халаалт	20,973,900.00	20,973,536.00	364.00	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	63,948,900.00	57,480,954.00	6,467,946.00	89.9
210401	Бичиг хэрэг	5,844,600.00	5,843,700.00	900.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	50,178,000.00	44,624,124.00	5,553,876.00	88.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	866,300.00	52,800.00	813,500.00	6.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,760,000.00	4,692,100.00	67,900.00	98.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,300,000.00	2,268,230.00	31,770.00	98.6
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	64,210,000.00	64,027,750.00	182,250.00	99.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	44,210,000.00	44,027,750.00	182,250.00	99.6
2107	**Томилолт, зочны зардал**	10,717,400.00	10,546,000.00	171,400.00	98.4

210702	Дотоод албан томилолт	10,717,400.00	10,546,000.00	171,400.00	98.4
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	8,133,600.00	6,306,836.04	1,826,763.96	77.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	530,500.00	469,500.00	53.1
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	262,050.00	37,950.00	87.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,600.00	455,088.04	31,511.96	93.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	235,000.00	158,250.00	76,750.00	67.3
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00	0.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	1,748,000.00	1,309,948.00	438,052.00	74.9
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300,000.00	27,000.00	273,000.00	9.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	164884400.00	77292505.00	87,591,895.00	46.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,884,400.00	77,292,505.00	87,591,895.00	46.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	5700000.00	5689000.00	11,000.00	99.8
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,700,000.00	5,689,000.00	11,000.00	99.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,700,000.00	5,689,000.00	11,000.00	99.8
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	814,980,400.00	697,314,577.96	117,665,822.04	85.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	814,980,400.00	697,314,577.96	117,665,822.04	85.6
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	1,000,000.00	735,000.00	265,000.00	73.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	735,000.00	265,000.00	73.5
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	22.00	22.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	10.00	10.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	09.00	09.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	03.00	03.00	0.00	100.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**22.00**	**22.00**	0.00	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	06.00	06.00	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	07.00	07.00	0.00	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	09.00	09.00	0.00	100.0

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	2,108,666.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	2,108,666.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,108,666.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,108,666.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,108,666.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	2,108,666.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,108,666.00

131105	Төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	289,754.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,818,912.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төрийн бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх иргэдийн хууль ёсны эрх ашигийг хамгаалах ардчилал, шударга есыг тогтоох хууль дээдлэх төрийн үйл ажиллагаа, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, олон талт арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, ажил үйлчилгээг хөнгөн шуурхай жигд хүртээмжтэй явуулах, төсөв санхүүгийн хэмжээг тодорхойлох эцсийн үр дүнг үнэлж дүгнэх нийгмийн үйлчилгээний чанар үр ашгийг дээшлүүлэхэл гол зорилго оршино.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баацагаан сумын ЗДТГ нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Баацагаан сумын ЗДТГ нь аймгийн Санхүү, Төрийн сангийн хэлтсээс баталсан "Төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын жишиг баримт бичиг"-ийг дагаж мөрдөж байгаа бөгөөд холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баацагаан сумын ЗДТГ нь 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Баацагаан сумын ЗДТГ нь 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 1,677,390.4 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оноос 306,097.6 мянган төгрөгөөр буюу 22 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл		Эцсийн үлдэгдэл		Өөрчлөлт	
	Дүн	Эзлэх хувь	Дүн	Эзлэх хувь	Дүн	Эзлэх хувь
Б	1		2		3=2-1	
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	28,177.2	2%	80,716.3	0.0	52,539.1	186%
Мөнгөн хөрөнгө	0.0		0.0	0%	0.0	0%
Авлага	0.0		19,619.7	1%	19,619.7	100%
Бараа материал	28,177.2	2%	61,096.6	4%	32,919.4	117%
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,343,115.6	98%	1,596,674.1	95%	253,558.5	19%
Үндсэн хөрөнгө	2,127,031.6	155%	2,475,591.4	148%	348,559.8	16%
Хуримтлагдсан элэгдэл	-783,916.0	-57%	-878,917.3	-52%	-95,001.3	12%
Нийт хөрөнгө	**1,371,292.8**	**100%**	**1,677,390.4**	**100%**	**306,097.6**	**22%**
Өр төлбөр	0.0		121.0	0%	121.0	100%
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,371,292.8	100%	1,677,269.4	100%	305,976.6	22%
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**1,371,292.8**	**100%**	**1,677,390.4**	**100%**	**306,097.6**	**22%**

Эх сурвалж: Байгууллагын 2023 оны санхүүгийн тайлан

Авлага дансны үлдэгдэл 19,619.7 мянган төгрөг болж 19,619.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь Орон нутгийн өмчийн шийдвэрээр дансанд бүртгэлтэй байсан моторыг үндсэн хөрөнгөөс хасаж авлагаар бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 61,096.6 мянган төгрөг болж 32,919.4 мянган төгрөг өссөн нь аймгийн хөдөө аж ахуйн газраас 25,168.7 мянган төгрөгийн Сэлэнгэ үүлдрийн үхэр, бух, хуцыг үнэ төлбөргүйгээр шилжүүлэн авсан нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,475,591.4 мянган төгрөг болж 348,559.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 54,792.5 мянга, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 13,950.0 мянган төгрөгийн мотоцикл, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 295,687.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө тус тус шилжүүлэн авсантай холбоотой байна.

Мөн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн улсын үзлэг тооллогоор тус сумын Засаг даргын Тамгын газрын үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй 9,809.8 мянган төгрөгийн өртөгтэй 2 ширхэг, нийт 19,619.7 мянган төгрөгийн мотор дутагдсан тул аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 07-ны өдрийн А/382 тоот албан бичгийг үндэслэн данснаас хасаж авлагаар бүртгэсэн байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 121.0 мянган төгрөг болж өссөн нь нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөгтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,677,269.4 мянган төгрөг болж 305,976.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 305,976.6 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 840,824.6 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 600.0 мянга, нийт зарлагыг 841424.6 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 251,011.9 мянган төгрөгөөр бууруулж 1,045,676.5 мянган төгрөгөөр анх батлагдсан ба тодотголоор 1,319,322.7 мянган төгрөг болгож 273,646.2 мянган төгрөгөөр өсгөн баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 815,980.4 мянган төгрөг батлагдсанаас 698,049.6 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 698,049.6 мянган төгрөг буюу 86 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 116,930.8 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80801 үндсэн үйл ажиллагаа зардал	506,202.5	479,955.3	26,247.2	95%
2	80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	134,493.5	131,476.7	3,016.8	98%
3	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	5,000.0	4,993.0	7.0	100%
4	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	52,865.3	33,015.0	19,850.3	62%
5	81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	112,019.1	44,277.5	67,741.6	40%
6	82212 Хүр хог хаягдал, орчны бохирдол	4,400.0	4,332.1	67.9	98%
	Нийт дүн	814,980.4	698,049.6	116,930.8	86%

Эх сурвалж: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 26,247.2 мянга буюу 5 хувь, баг хорооны үйл ажиллагааны зардлаас 3,016.8 мянга буюу 2 хувь, орон нутгийн нөөц хөрөнгө хөрөнгө 19,850.3 мянга буюу 38 хувь, байгаль орчны хамгаалах нөхөн сэргээх зардал 67,741.6 буюу 60 хувь, хур хаягдал, орчны бохирдлын зардлаас 67.9 мянга 2 хувийг тус тус буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дараах орлого төвлөрсөн байна.

Хүснэгт 3. Нэмэлт санхүүжилтийн орлого */мян.төг/*

д/д	Орлогын төрөл	Авсан санхүүжилт
1	Мал тооллоыгн зардал/Статистикийн хэлтэс/	1,390.8
2	Халдваргүйтлийн мөнгө	390.0
3	Аймгийн ЗДТГ /Сургалтын шатахуун/	428.1
	Нийт орлогын дүн	2,208.9

Эх сурвалж: Нэмэлт санхүүжилтийн дансны хуулга

Дээрх орлогыг зориулалтын дагуу зарцуулж 100.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн орлогод төвлөрүүлсэн байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Баацагаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Бүнчинсүрэн гүйцэтгэж, ахлах аудитор М.Алтантуяа, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баацагаан сумын ЗДТГ нь 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 2/05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн.

2023 оны төсвийн хөрөнгийг захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг Б.Наранбаатар, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Д.Анхтуяа нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулжээ.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр төсвийн гүйцэтгэлийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг байдлын түвшин 1.5 хувиар тооцож материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 588,423.3 мянган төгрөгөөс тооцоход 8,826.3 мянган төгрөг байгаа ба гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 70 хувиар буюу 6,178.4 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор 2023 оны гэрэл цахилгааны зардлыг 387.2 мянга буюу 7.8 хувь хэмнэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь 2023 онд 159 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 152 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, 5 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 109,742.6 мянган төгрөгийн 41 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т заасан мэдээлэл, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагыг хугацаанд үнэн зөв мэдээлж байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 31,536.8 мянган төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илэрснээс 19,619.7 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах 1 албан шаардлага, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 11,917.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба Баацагаан сумын ЗДТГ-ын 2023.06.06-ны өдрийн 2/76 дүгээр албан бичгээр хэрэгжилтийг тооцсон байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	**1**	**19,619.7**	**1**	**19,619.7**	**100**
Зөвлөмж	2	11,917.1	2	11,917.1	100
Нийт дүн	**3**	**31,536.8**	**3**	31,536.8	100

Эх сурвалж: 2023 оны аудитын тайлангаас

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,400.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

Тайлант онд Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс дансны хуулгаар 33,015.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байхад 33,315,500 төгрөгөөр, байгаль нөхөн сэргээх арга хэмжээний 44,277.5 төгрөг зарцуулсан байхад 40,227.5 төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална: 5.1.4-т "Үнэн зөв байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Аудитаар нийт 174,962.3 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 162.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 31,673.3 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгах албан

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

шаардлага, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 135,727.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар нь албан томилолтоор 2023 оны 01 сарын 18-аас 4 хоног Галуут сумд ажилласан бөгөөд нягтлан бодогч албан томилолтын нөхөн олговрыг олгохдоо аймгийн төвд ажилласнаар тооцож 162.0 мянган төгрөгийг илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалт "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", Сангийн сайдын 2022.06.02-ны өдрийн 120 дугаар тушаалын 1 дэх заалтын зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон томилолтын 162.0 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

1. Тайлант онд урсгал засварын зардал болон хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардлаас авто тээврийн хэрэгслийн сэлбэг хэрэгсэл авахад 31,673.0 мянган төгрөг зарцуулсан байхад тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т " Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь тээврийн хэрэгслийн сэлбэг, эд ангийг солихдоо батлагдсан норм стандартын дагуу тухай бүр дүгнэлт гаргаж зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Тус байгууллага нь 2023 онд 159 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 152 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, 5 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 109,742.6 мянган төгрөгийн 41 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.5 дахь "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга,

хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 дахь "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгах, цаашид зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх орхигдуулсан мэдээллийг байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

Дээрх актын төлбөрийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

-----------оОо-----------

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд буруу бүртгэсэн	1	7,400.0	-	-	1	7,400.0	1	7,400.0	-	-
Дүн	**1**	**7,400.0**			**1**	**7,400.0**	**1**	**7,400.0**	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ-ын дарга Б.Наранбаатарт 162.0 мянган төгрөгийн албан томилолтын зардлыг илүү тооцож олгосон	1	162.0	1	162.0	-	-	-	-
Тайлант онд урсгал засварын зардал болон хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардлаас зарцуулсан 31,673.3 мянган төгрөгийн сэлбэгийг зарцуулсан байхад өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэр гаргуулаагүй.	1	31,673.0			1	31,673.0	-	-
Дүн	**2**	**31,835.0**	**1**	**162.0**	**1**	**31,673.0**	**0**	**0**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								
Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	1	135,727.0	-	-	1	135,727.0	-	-
Дүн	1	135,727.0	-	-	1	135,727.0	-	-

-----------oOo-----------

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 19 өдөр Дугаар 28/А0570240/БПА-2024/223/НА-СТА-ТШ3 Номгон

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар нь албан томилолтоор 2023 оны 01 сарын 18-аас 4 хоног Галуут сумд ажилласан байхад нягтлан бодогч албан томилолтын нөхөн олговрыг олгохдоо аймгийн төвд ажилласнаар тооцож 162,000 (Нэг зуун жаран хоёр мянган) төгрөгийг илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалт “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, Сангийн сайдын 2022 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаалын 1 дэх заалт “Төрийн албан хаагчийн албан томилолтын хоолны зардлыг сумдад 24,000 төгрөг байрны зардлыг сумдад 40,000 төгрөг байна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 дахь “Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон”, 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 2.1.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

5050088

1. Илүү олгосон 162,000 (Нэг зуун жаран хоёр мянган) төгрөгийг нягтлан бодогчоор төлүүлж, Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх.

2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт[1] ирүүлэхийг Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар, нягтлан бодогч Б.Анхтуяа нарт даалгав[2],[3].

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН[4]:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР Н.БҮНЧИНСҮРЭН

---

[1] Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

[2] Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана"

[3] Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

[4] Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 19 өдөр Дугаар 50/А0570240/БПА-2024/223/НА-СТА-ТШ3 Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд урсгал засварын зардал болон хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардлаас авто тээврийн хэрэгслийн сэлбэг хэрэгсэл авахад 31,673,000 (Гучин нэгэн сая зургаан зуун далан гурван мянга) төгрөг зарцуулсан байхад тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т " Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

5040153

1. Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлөөр тээврийн хэрэгслийн сэлбэг, эд ангийн зайлшгүй солих шаардлагатай болон, засвар үйлчилгээ хийсэн талаар дүгнэлт гаргаж нотлох баримтыг FAS системд оруулж, нотлох баримтыг 2024 оны 05 дүгээр сарын 30-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар, нягтлан бодогч Б.Анхтуяа нарт даалгав[1],[2].

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН[3]:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР: Н.БҮНЧИНСҮРЭН

---

[1] Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

[2] Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

[3] Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 19 өдөр Дугаар 51/А0570240/БНА-2024/223/НА-СТА-ТШ3 Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 109,742.6 мянган төгрөгийн 41 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.5 дахь "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 дахь "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа,

5040156

зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгаж нотлох баримтыг FAS системд оруулж, нотлох баримтыг 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баацагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар, нягтлан бодогч Б.Анхтуяа нарт даалгав[1],[2].

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН[3]:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР: Н.БҮНЧИНСҮРЭН

[1] Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

[2] Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

[3] Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно